

**МІЖНАРОДНИЙ СЛОВ'ЯНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ.
ХАРКІВ**

ПРОПОЗИЦІЇ

до Комітету з питань науки і освіти

Верховної Ради України

по удосконаленню проекту стратегії інноваційного розвитку

України на 2010-2020 роки

Харків

2009

I. ПРОПОЗИЦІЇ ПО СТРУКТУРИЗАЦІЇ ПРОЕКТУ ДОКУМЕНТА «СТРАТЕГІЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА 2010-2020 РОКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ»

1.1. На наш погляд, у першому розділі Стратегії «Загальні положення» повинні бути основні терміни і визначення, наприклад:

Стратегія інноваційного розвитку України* – сукупність взаємопов'язаних державних рішень, що приймаються на основі результатів, отриманих інноваційною системою держави і спрямованих на досягнення глобальної мети Стратегії.

Інноваційна система держави* – сукупність взаємопов'язаних носіїв інновацій, маюча інноваційну інфраструктуру і забезпечуюча науково-технічний прогрес держави.

Носії інновацій* – суб'єкти (об'єкти), вищі навчальні заклади, підприємства, організації і їхні об'єднання, які здійснюють інноваційну діяльність.

Інноваційна діяльність – діяльність, що спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень і розробок та забезпечуюча ринок новими конкурентоздатними товарами і послугами.

Терміни і визначення, позначені зірочками запропоновані авторами. Вони узгоджуються з визначеннями термінів, що наведено у Законі України «Про інноваційну діяльність» і доповнюють терміносистему предметної області про інновації.

1.2. На наш погляд, у першому розділі Стратегії «Загальні положення» повинна бути система цільових установок, з глобальною метою (довгострокова), середньострокові і найближчі (вибухові) цілі.

Глобальна мета Стратегії відображає інноваційний розвиток України в цілому. Вона сформульована в проекті.

Середньострокові цілі Стратегії відображають розвиток інноваційної системи держави.

Найближчі (вибухові) цілі Стратегії відображають розвиток і негайну реалізацію інновацій окремих носіїв, які не вимагають значних фінансових і матеріальних витрат і можуть бути реалізовані організаційними зусиллями.

1.3. На наш погляд, у першому розділі Стратегії «Загальні положення» повинна бути узагальнена структура інноваційної системи України і опис загальних характеристик її елементів. На рис.1 представлена узагальнена схема впливу національної інноваційної системи на реальні сектори економіки держави, а також передбачуване зростання показників добробуту суспільства за рахунок впровадження інновацій в реальний сектор економіки.

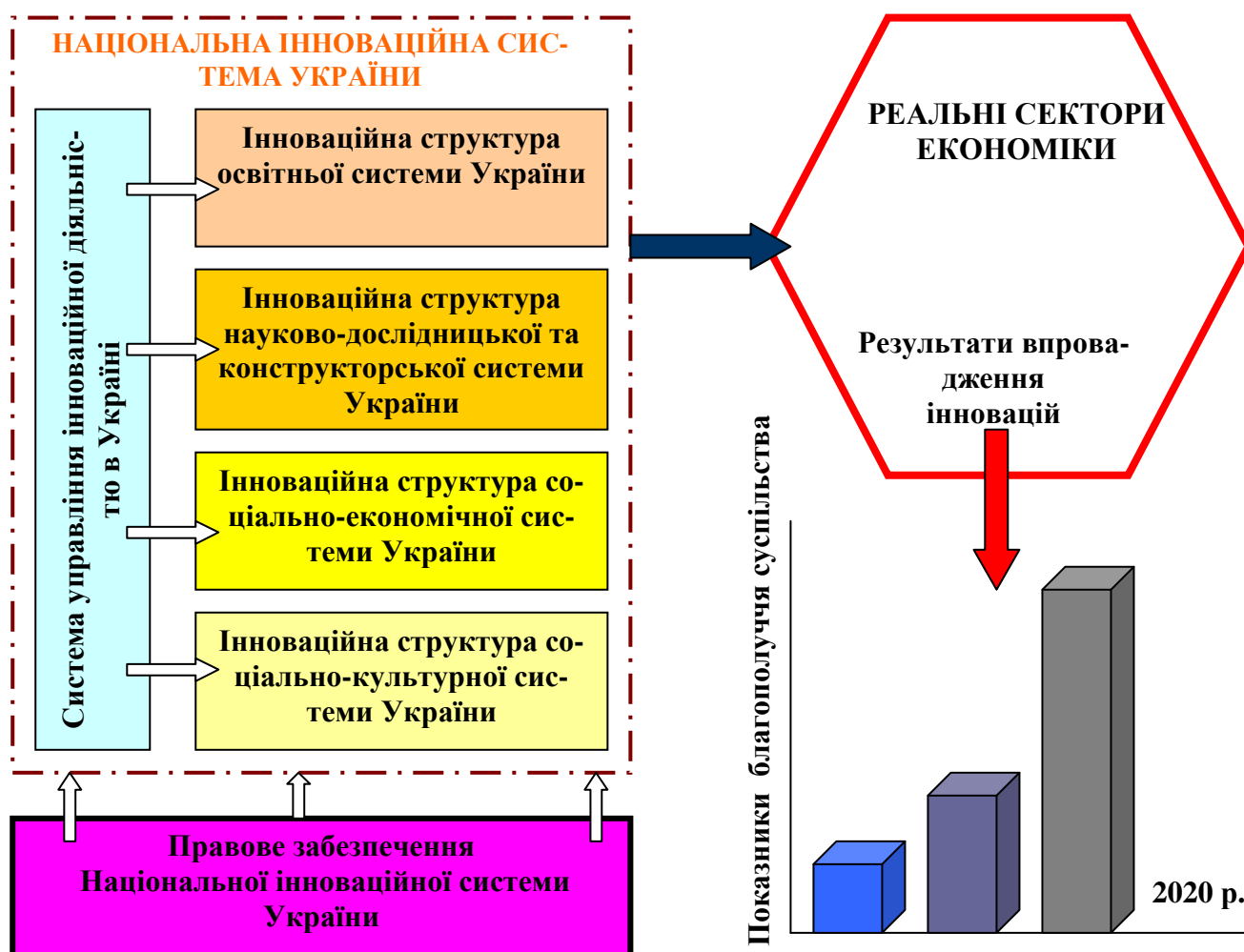

Рис. 1. Узагальнена схема впливу національної інноваційної системи на реальні сектори економіки держави

1.4. На наш погляд, у першому розділі Стратегії «Загальні положення» повинні бути список законів України, що стосуються наукової, освітньої діяльності, а також Закон України «Про інноваційну діяльність».

1.5. На наш погляд, другий розділ Стратегії повинен називатися «Стан національної інноваційної системи України», де виходячи з рис.1 навести загальну характеристику (достоїнство і недоліки) кожного компонента національної інноваційної системи. У другий розділ необхідно увести підрозділ, що розкриває стан комунікацій між компонентами національної інноваційної системи, підкреслити труднощі, пов'язані з мовним питанням в Україні, і показати, що в даному випадку, мова є економічною категорією.

1.6. На наш погляд, назву третього розділу Стратегії слід скоротити. Можна запропонувати таку його редакцію: «Чинники, що впливають на формування українського суспільства, заснованого на знаннях і інноваційних технологіях».

У підрозділі «Технологічний прогрес» третього розділу Стратегії нічого не сказано про досягнення в області лінгвістичних, інтелектуальних, геоінформаційних і інших технологій, застосування яких в інноваційній системі України забезпечить підвищення її ефективності функціонування.

1.7. На наш погляд, назву четвертого розділу Стратегії необхідно змінити і представити в такій редакції: «Сучасні умови і передумови формування в Україні суспільства, заснованого на знаннях і інноваційних технологіях».

1.8. На наш погляд, п'ятий розділ повинен містити три підрозділи:

- сценарії досягнення найближчих цілей Стратегії (див. табл 1);
- сценарії досягнення середньострокових цілей Стратегії (див табл 2);
- сценарій досягнення глобальної мети Стратегії.

Таблиця 1

Сценарій досягнення найближчої мети Стратегії за рахунок реформування інноваційної структури науково-дослідної і конструкторської системи України (приклад)

Назва сценарію	Наслідки реалізації сценарію
Сценарій автоматизації збору, обробки і зберігання кількісних експертних оцінок новизни і інноваційної цінності результатів, отриманих в дисертаційних роботах	Скорочення часу оцінювання якості результатів дисертаційних робіт. Виявлення їхньої інноваційної привабливості. Можливість використання методів математичної статистики і вимірювань для виявлення перспективних наукових і інноваційно привабливих напрямів досліджень. Оцінка експертами інноваційних можливостей носія інновацій, тобто ученого, що представив на захист дисертацію.
1. Розробка спеціальних апаратно-програмних засобів, що забезпечують членів спеціалізованої вченої ради можливістю кількісного оцінювання якості результатів дисертаційних робіт.	
2. Розробка методики узагальнення експертних оцінок.	
3. Апробація і впровадження в практику експертного оцінювання засобів автоматизації і їхнього застосування.	

Таблиця 2

Сценарій досягнення середньострокової мети Стратегії за рахунок реформування інноваційної структури освітньої системи України (приклад)

Сценарій	Наслідки реалізації сценарію
Сценарій реалізації технологічного підходу у вищій школі України	Скорочення часу оцінювання якості результатів дисертаційних робіт. Виявлення їхньої інноваційної привабливості. Можливість використання методів математичної статистики і вимірювань для виявлення перспективних наукових і інноваційно - привабливих напрямів досліджень. Оцінка експертами інноваційних можливостей носія інновацій, тобто ученого, що представив на захист дисертацію.
1. Розробка спеціальних апаратно-програмних засобів, що забезпечують членів спеціалізованої вченої ради можливістю кількісного оцінювання якості результатів дисертаційних робіт.	
2. Розробка методики узагальнення експертних оцінок.	
3. Апробація і впровадження в практику спеціалізованих вчених рад автоматизованої обробки експертних оцінок.	

1.9. На наш погляд, в шостому розділі необхідно змінити порядок проходження підрозділів. Першим повинен бути підрозділ «Системний підхід в управлінні...», другим підрозділом, очевидно, повинен бути підрозділ «Освіта і підготовка носіїв інновацій у вищих навчальних закладах як першочергове завдання Стратегії», який об'єднує два підрозділи «Освіта і підготовка кадрів» і «Удосконалення кадрового забезпечення ...».

До підрозділу «Системний підхід в управлінні.» розділу 6 Стратегії перенести рис. 2 «Оптимальна схема управління науково-технологічним і інноваційним розвитком» з додатку 7. Назвати цей рисунок не «Оптимальна схема ..», а «Модернізована схема ...», що, на наш погляд, відводить читачів Стратегії від роздумів про критерії оптимізації даної схеми.

II. ПРОПОЗИЦІЇ ПО ПОЛІПШЕННЮ СЕМАНТИКИ ТЕКСТУ «СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА 2010 – 2020 РОКИ»

1. На стор.9 можна додати, що основною причиною слабого розвитку системи післядипломної освіти є відсутність правової бази, яка забезпечувала б нормативні відносини в цій області освіти. На сьогодні відсутній Закон України «Про післядипломну освіту».

2. На стор. 9 можна додати 4-ту причину неякісної освіти, яка полягає у відсутності гнучкої політики по відношенню до мови наукових і культурних комунікацій.

3. На стор. 15, на наш погляд, можна підсилити обґрунтування переходу України на інноваційно - інвестиційну модель розвитку суспільства, включивши до перелік опорний крапок такий факт як добре розвинену систему вищої школи України.

4. На стор. 15 у 3-му розділі до ключових викликів, на наш погляд, слід додати погіршення екологічної обстановки, а також чинник інформаційно-комунікаційної революції.

5. На стор. 17 у розділі 3, у підрозділі «Технологічний прогрес», на наш погляд, необхідно відзначити важливість переходу у вищій школі від застарілих методик викладання до інноваційних технологій, які базуються на інтелектуальних інформаційних технологіях. Технологічний підхід у вищій школі повинен стати для студентів не тільки процесом отримання знань, але і «полігоном» для формування творців інновацій.

6. На стор. 19 незрозуміло про яку проблему йде мова? «Без негайного вирішення цієї проблеми, не можна досягти якого або успіху на шляху до прогресу». Очевидно, йдеться про глибокий аналіз і наукове обґрунтування процесів і явищ переходу від соціалістичного суспільного устрою до капіталістичного!?

7. На стор. 19 «.. Україна повинна стати ефективним капіталістом .», на наш погляд, краще буде так: «Суспільний устрій в Україні повинен поєднувати ефективні ринкові механізми капіталізму з механізмами захисту інтересів кожного громадянина і суспільства в цілому.

8. На стор. 28, на наш погляд, в перелік Законів України в підрозділі «Адаптація національної ..» необхідно включити освітні закони, наприклад, «Закон України про вищу освіту» і ін.

9. На стор. 31, на наш погляд, тут необхідно підкреслити, що для формування творців інновацій необхідне, щоб сама освіта була інноваційною.

10. На стор. 32 у підрозділі «Розвиток кадрового потенціалу науки», на наш погляд, слід ввести пункт, що передбачає кількісну оцінку властивостей кандидатських дисертацій і окремо кількісно оцінювати новизну отриманих в дисертації результатів з метою виявлення інноваційної актуальності наукової роботи, а надалі при накопиченні статистичних даних оцінювати інноваційно перспективні наукові напрями.

11. На стор. 36 з'явився термін «професорсько-викладацький склад», який не передбачений Законом України «Про вищу освіту». Його доцільно замінити терміном «науково-педагогічні працівники».

12. На стор.41, на наш погляд, в розділі 8 необхідно вставити пункт по удосконаленню всього комплексу Законів України «Про освіту». Необхідно розроби-

ти або внести відповідні зміни до освітніх законів, які були б спрямовані на формування творців інновацій з дитячого віку і на все життя. Необхідно розробити Закон України «Про післядипломну освіту».

13. На наш погляд, до додатку необхідно включити перелік скорочень.

НАН - ..., СРСР - ..., ВВП - ..., ЄС - ..., НДДКР- ..., ЕІТ- ..., ДНТП - ..., ЕС27 - .., ЕС25 - .., СНД -., МААН - ., ОЄСР - .., ЗПІ -

14. На наш погляд, рисунки в додатках необхідно пронумерувати таким чином рис. П3.1, рис.П.3.2, рис.П.3.10, так само пронумерувати таблиці.

15. Посилання на літературу необхідно зробити відповідно до ДСТУ 7.1-2006

16. На наш погляд, в додатку 4 на стор.59 слово «солідна» слід замінити словами «значна сума знань».

17. На стор.68. Дублюються відомості, які поміщені на стор. 24-25, а також таблиця 1 в додатку 6 дублює таблицю 5 розділу 5, стор.24-25.

18. Посилання на таблицю 2 в додатку 6 знаходиться за текстом нижче за таблицю.

19. Відсутнє посилання на таблицю 5 в додатку 6.

20. Відсутнє посилання на рис.1 в додатку 7.

21. На рис. 1 застосування 7 абревіатуру «вузи» необхідно замінити на абревіатуру «внз».

22. На наш погляд, Стратегію необхідно забезпечити невеликим словником, де розтлумачується сутність таких термінів:

Мегатренд - ..

Неолібералізм .

Конформізм ..

Людський капітал .

Ортодоксальна неоліберальна модель - .

Інституціональні зміни - ..

Творець (розробник) інновацій - .

Науковий критерій - .

і ін.

Президент Міжнародного Слов'янського
університету, Заслужений діяч науки
і техніки України, доктор технічних наук
професор

Х.В. Раковський

Ректор Міжнародного Слов'янського
університету, кандидат технічних наук,
доцент

Н.Х. Раковська

Проректор з наукової роботи, завідувач
кафедри моделювання професійних
знань Міжнародного Слов'янського університету
доктор технічних наук, доцент

К.О. Метешкін

